R: 3

Neştergeriya Yasaya Bingehîn û kurd

R: 5

Hilkêş - dakêşa pêwendiyên navbera Tehran – DYA

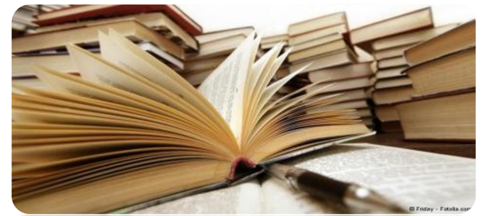
R: 7

Radîkaltirîn hikûmeta Îsraîl

R: 11

Sirgûn û Wêjeya Kurdî

Bidestveanîna Mafên Netewî Yên Gelê Kurd Di Çarçoveya Îranek Demokratîk û Federal De

Hejmar: 183
20'ê Gulana 2012'an
Buha: 150 Tûmen

Agirî

Pîroz be 7'mîn salvegera avabûna Tîşk Tv

Şeş salan berî niha, li 3'ê Cozerdana 1385'an de Tîşk tv tevlî karwanê ragihandina kurdî bû. Ava bûna Tîşk Tv nuqte guhertinek girîng bû li dîroka xebata gelê kurd û PDK Îranê de.

Bi vê boneyê ve em weke desteya weşana Agirî, pîrozbahiyê ji gelê kurd û xebatkarên Tîşk Tv dikin û hêviya berdewamî û serketinê jêre dixwazin.

Duheftînameyek siyasî, civakî, çandî û giştî ye ku Partiya Demokrat a Kurdistana Îranê diweşîne   www.kurdistanmedia.com/kurdî

Na bo tifaqa bi rejîma piştevanê terorîzmê re!

Civata Nûnerên Kongireya Amerîkayê biryarnameyek xist ber bas, ku tê gotin armanca wê girêdana destên Serkomarê Amerîkayê di warê pêkanîna pêwendiyan bi Îranê re ye.

Di biryarnameyê de weke welatê piştevanê terorîzmê û çêkerê bombeya etomê bas ji Îranê hatiye kirin û daxwaz ji Serkomar jî hatiye kirin, ku Îranek xwedî çekên etomî nabe hebe.

Di beşek din ji biryarnamê de daxwaz ji serkomar hatiye kirin ku mî divêt bi her siyasetek ku li hember metirsiya rejîmê de tenê pişt bi dorpêç û ragirtin (mehar)ê bike, dijberiyê pêre bike.

Li hemberî vê biryarnameyê de ku bi piraniya dengan hat pesend kirin, Komara Îslamî nîgeraniya xwe anî ziman û ew yek bi biryarnameyek şerxwazane li dijî xwe da zanîn.

Sergotar

Belûçistan û doma tepeseriyê

Selîm Zencîrî

Wa serê çend rojane ku Parêzgeha Belûçistan bûye qada nearamî, şer û pevçûnan li navbera xelk û desthilatê. Nearamiyek ku piştî kuştina Molewî Mistefa Cengî, pêşnimêjê bajarokê Rask (ser bi parêzgeha Belûçistanê) ku hevdem fermanderek hêza besîc li wê deverê de bûyederketiye holê. Rewşek ku derfetê dide rejîmê ku bi keyfa dilê xwe serkût bike, bigre, bikuje û deverê jî mîlîtarîzetir bike.

Serbarê wê ku Cundulahê berpirsatiya kuştina wî girtiye stûyê xwe, lê rejîmê bi dehan kes ji mamostayên ayînî ên Sune meseb û şaromendên Belûç bi tometa dest hebûn li wê kuştinê de destbiser kirine û ji riya givaş û îşkenceyan ve, girtiyan neçar bi îtirafên direvîn û nimayişî li Televîzyonan de dike bona vê ku weha bide nîşandan ku destê derekî li van nearamiyan de heye, û bikare bigehe armancên veşartî ên xwe; ku yek ji wan kuntirol û modîriyeta qutabxaneyên dînî û mizgevtên Suniyan e li piratîkê de. Ya din jî heyf û tolhildan ji Erebsitan û Behrînê, piştî derketina aloziyên vê dawiyê li navbera wan de. Wate dixwaze bi teyîsandina şerê mesebî, Suneyan bike goriyê şerê siyasî- mesebî û deverî ê xwe.

Li vê çarçoveyê de gelek malper û medyayên tundrew û radîkal ên xwe, weke Zahidan press besîc kirine ku agirê şerê mesebî xurt bikin û li dijî Sunneyan piropagandeyan dikin. Bêguman zirarên meşandina siyasetek weha dê berfireh bin. Lewre erkê her kes û aliyekê ye ku li hember vê serkut, pîlan û fitneya rejîmê de bêdeng û xemsar nebin. Bi taybetî medya divê rolê xwe li pûçkirina vê siyasetê de bilîzin. Her çend ku heya niha core bêdengî yan xemsariyek li vê derheqê de dixuye.

Beşar Qesab! şîreta Firansva Oland kir!

Bi berjewendiya Firansiyan bifikire!!!

R: 2

Potîn:

Nîgeranê etoma Îranê nebin, Îsraîl dê çareser bike!

R: 2

Peyama Mistefa Hicrî bo Emîndarê Giştî yê Yekgirtûya Îslamî a Kurdistanê

Bi boneya hilbijartina birêz “Mihemed Ferec” wekî Emîndarê Giştî yê Yekgirtûya Îslamî a Kurdistanê, birêz “Mistefa Hicrî” Sekreterê Giştî yê PDK Îranê peyamek pîrozbahiyê pêşkêşî navbirî kir ku eva jêrîn deqa wê ye.

Birêz Emîndarê Giştî yê Yekgitûya Îslamî a Kurdistanê! silav û hurmet!

Bi boneya hilbijartina we yê birêz wekî Emêndarê Giştî yê Yekgitûya Îslamî a Kurdistanê di 6’mîn kongireya partiya we de, germtirîn pîrozbahiyê ji we û di riya we de jî pêşkêşî hemû endamên rêberî ên hilbijartî di wê kongireyê de dikim.

Hêvî dikim ku Yekgirtû li jêr rênimayî û birêveberiya we de di warê pirsa netewî û nermrewiya siyasî ku heya niha rêbaza pesendkiriye Yekgirtûya Îslamî bûye her wa çalak be. Hêviya me serkevtina we ye di erkê girîng de û di vê qonaxa hestyar a bi ser Kurdistanê re derbas dibe.

PDK Îranê
Sekreterê Giştî
Mistefa Hicrî
5’ê Gulana 2012’an

Potîn:

Nîgeranê etoma Îranê nebin, Îsraîl dê çareser bike!

Serokwezîrê berê yê Îspaniyayê ragehand ku di civîneke de ku serokên hin welatan têde beşdar bûn, Serokwezîrê Rûsiyê Potîn hat bal min, û di guhê min de got;

Bêhna te fireh be, û emê bikarin her tiştekê bifiroşin dewleta Îranê û nîgeranê çeka etomiya Îranê jî nebe, çûnkî Îsraîl di dawiyê de, pirsa etomiya Îranê wê çareser bike.

Xozê Mariya Eznar di doma gotinên xwe de gotûbêjên Bexdayê weke derfeta herî dawî ya bi Tehranê da zanîn û daxwaz ji Îranê kir ku dest ji mehandina Uraniyomê bikişîne û herweha Uraniyoma mehandî jî, jinav bibe.

Beşar şîreta Firansva Oland dike! Bi berjewendiya Firansiyan bifikire!

Li gorî nivîsa rojnameya Waşington post li jêr biryar û rênimayiyên Amerîka de welatên Kendawê ên Sunnî meseb çek û teqemeniyan ji neyarên Beşar Esed re dişînin.

Rojnameya Îsraîlî ya Haarits jî bilav kir ku eşkerekirina vê mijarê di rastî de tê wateya şandina mesajek tund ji hikumeta ranê re. Jiber ku heke rejîma Beşar ya niha bê hiloşandin, êdî ne tenê zincîra stratejîk ya rejîma Tehranê ji Îraq heya Lubnanê wê ji dest herin, belku ew yek wê bibe sedema dilgermiya neyarên rejîma Îranê.

Ew yek mesajek ji Xamineyî re ye da ku bizane bazineya zext û givaşan her ku diçe tengtir dibe û divêt ew dest ji programa xwe ya navikî hilgirin, û hizra pêkanîna eniyekî Şîe bi rêberiya rejîma xwe ji mejiyê xwe de derxin.

Hişikbûna Gola Urmiyê gefek micid e li ser canê milyonan kesan!!

Cîgirê serokê Komisyona Civakî a Parlementoya Komara Îslamî ragehand ku, hekî Gola Urmiyê hişik bibe, wê xwê di herêmê de bilav bibe, paşan jî li riya ba û bahozan ve, wê hemû Îranê bixe bin bandora xwe, û di encamê de canê bi milyonan kesî dê bikeve nava tehlûkeyê de.

Mêhdî Îsazade herweha ragehand ku hekî em niha di hizra çareseriya pirsa gola Urmiyê de nebin, gelek nakêşe ku akinciyên gund û bejarên derdora golê, dê ber bi bajarên din ên Îranê ve koç bikin, û di encam de jî nerazîbûnên cîhanî wê lê bikevin.

Alîkariya Amerîkayê bi neyarên Esed re mesajek e ji bo Îranê

Dezgehên ewlehiya Mîsrê sê kesên ser bi rejîma Îranê destbiser kirin, ku li cem wan belgeyek derbarê pîlana revandina balyozê Erebistana Seûdî hate dîtin.

Şêvirmendê Hiqûqî yê balyozxaneya Erebistanê li bajarê Qahire eşkere kir ku, pîlana revandina balyoz û Nûnerê Erebistanê di Yekîtiya Ereb de hate pûçkirin ku ji aliyê girûpeke ser bi Îranê ve hatibû darêtin.

Cemaledîn Şêvirmendê Hiqûqî yê balyozxaneya Erebistanê li bajarê Qahire de got ku balyozxaneya Erebistanê û herweha Konsulgeriyên Erebistanê li bajarên Eskenderiye û Soêzê, seba gefên ewlehiyê ên micid û nîgeranî ji terora balyozê Erebistanê hatine daxistin.

Rejîma Îranê çend kesên din jî îdam kirin

Dezgeha dadweriya rejîma Îranê deh kesên din jî li Kirmaşan û Erdebîlê de bi tawana qaçaxa maddeyên hişber îdam kirin.

Eva di demekê de bû ku hefteya berî wan îdaman, 9 kesên din jî hukmê bidarvekirina wan birêve çûbû.

Ji aliyek din ve Çalakên Mafê Mirovan ragehandin ku roja 28’ê Banemerê 16 kes li girtîgeha nawendî ya Yezdê de hatin bidarvekirin ku di nav wan de çar jin û pênc hemwelatiyên Efxanî hebûn.

Hêjayî basê ye ku malbata yek ji wan Efxaniyan tenê seba wêku navbirî nasnameya wî tunebûye, nekarîne bo cara dawiyê berî îdamê wî bibînin.

Amerîka daxwaz ji Japonê kir dest bi ser perê Îranê de bigre

Dadgeheke Amerîkayê daxwaz ji bankek herî mezin ya Japonê kir ku dest bi ser 2 mîlyard û 600 mîlyon dolarî ji perê Îranê de bigre, ji ber ku rejîma Îranê dest di êrîşa terorîstî ya sala 1983’an li binkeyekî leşkerî yên Amerîka li Beyrotê de hebû.

Li gorî nûçegihaniya “Jiji” a Japonî, wê bankê jî daxwaz ji dozgeriya Amerîkayê kiriye ku pêdeçûnê bi ser vê biryarê de bike.

Li bûyera terorîstî ya 23’ê Oktobera sala 1983’an li binkeyeke leşkeriyên Amerîkayê li Beyrotê 241 leşkerên Amerîkayî hatin kuştin.

Her wê demê li kiryarek din ya terorîstî di binkeyek leşkerên Feransewî li Beyrotê de 58 kesan canê xwe ji dest dan.

Di sala 2007’an de dadgeheke Amerîkayî dewleta Îranê bi dana 2 milyard û 650 hezar dolar wek xeramet bi malbatên kuştiyan mehkum kir.

Neştergeriya Yasaya Bingehîn û kurd

Niha carek din derfetek dîrokî derketiye pêşberî partiya desthilatdar a AKP'ê, bona wê ku siyasetên xwe ên aştiyane bibe pêş, bi taybetî ku niha bas ji sîstema serokatiyê ji bo Turkiyê dike û li vê çarçoveyê de jî hewce dike ku carek din piştevanî û baweriya kurdan bidest bixe, lewre divêt ew jî vê carê soz û durûşmên xwe li yasayê de bixe warê piratîkî û li vê ceribandina destûrî de biselimîne ku Kurd û Turk hawta ne û Turkiya jî, ya hemû hevwelatiyên Turkiyê ye bi bê cudahiyên ayînî, mesebî, netewî, zimanî û ...hwd

Selîm Zencîrî

Piştî derbasbûna sê dehsalan bi ser kûdetaya leşkirî (1982) û sepandina yasayek nîzamî û nedemokratîk bi ser civaka Turkiyê de, mijara guherandina vê yasayê niha ji aliyê Partiya desthilatdar a AKP'ê ve ketiye rojevê.

Ji ber ku ew yasa, ne bersivderê xwast û daxwaziyên serdem e, ne jî rengveda hemû tex û qat û pêkhateyên civaka Turkiyê ye û bûye çavkaniya gelek bêbextî û neewlehiyên siyasî, aborî û civakî li wî welatî de.

Di vê çarçoveyê de piştî hilbijartina 12'ê Hezîrana sala borî, pêngavek piratîk jêre hat avêtin ku ew jî avakirina komîsyonek taybetî li meclîsê de ye bona pêdeçûn û darêtina ser ji nû ve ya yasayê; helbet bi beşdariya her çar partiyên sereke li Parlemenê û bi serperestiya raserast a serokê Meclîsê (Cemîl Çiçek).

Komîsyona navhatî li midehê heft mehan de serbarê berhevdan û nirxandina destûra 60 welatan, herweha komkirina ra û nêrîna karnasên yasayî, partiyên siyasî û hevwelatiyên Turkiyê li stû bûye. Komîsyona han ragihandiye ku piroje û pêşniyaza 14 partiyên siyasî, 21 zanîngeh, 39 yekêtî û rêxistinên pispor, 79 nawendên medenî li pêxem yasaya nû de standiye.

Helbet karê vê komîsyonê li 1'ê Gulana 2012'an de derbasî qonaxek nû bû ku divêt li midehek diyarîkirî de reşnivîsa yasaya nû pêşkêşî parlimatoyê bike û piştî nirxandin û pesend kirina wê ji aliyê meclîsê ve, dê bikewe ber rapirsîn û referandomê û li egera serketina wê de dê bibe cihgirê yasaya niha.

Niha pirsa eslî ev e ku raya giştî a Turkiyê, partên opozîsyonê û parta desthilatdar çiqas micid û xwaziyarê guherandina vê gotar û dîskorsa nîzamî ne bo lojîk û yasayek sivîl û aştîxwazane; Yan eva ku her yek ji wan aliyan çiqas amade ne ku hezîne û nirxê jêre bidin û dev ji pawanxwazî û hesta şovenî a xwe ber bidin ku ew jî carê nerohn e.

Lê eva ku li hember de hêvî, xwast û tekoşînek li rojevê de ye bona anîne rojeva yasayek nû û serdemiyane ku rengvedana nasnameyên cur bi cur û yek ji wan jî kurdan be, tu gumanek li holê de nine; lê çiqas digunce û li vê hêlê de wê bi ser bikewe, bi baldan bi biyavê dîrokî, karaktera dewletê, piskolojî û derûnnasiya faşîstan û dijberiya partiyên nasyonalîst û şovenîst, nabe carê em gelek hêvîdar û geşbîn bin û wêna û dîmenê çareseriya hemû pirsgirêkan û Turkiyayek demokratîk raxin berçavan. Çunku hin fayl û pirsên hestiyar li Turkiyê de hene ku heya niha jî bive û tabo ne, yek ji wan jî doza kurd e û li midehê sedsala borî de her hewlek ji bo înkar, helandin û asimîle kirina wê hatiye bikar anîn. Dewleta Turkiyê jî ku li ser bingeha yek netewe, yek ziman, yek xak û yek ol hatiye îdare kirin, ne tenê serketî nebûye û Turkiye pêş nexistiye, belkî derbên giran û karîger jî ji peykerê wî welatî li warê hiqûqî, siyasî, aborî û civakî daye, lewre hêz û katalîzorek bihêz dixwaze heya ku vê eqliyet û zîhniyeta pawanxwaz û mîlîtarîstî biguherîne ku ew yek jî bi tena serê kurdan nahê kirin.

Eva ku vir de girîng e, serbarê îrade, vîn û pêdagiriya partiya desthilatdar ji bo bihêz û berfireh kirina demokrasiyê li Turkiyê de, yekîtî, yekrêzî, kar û xebata hevbeş û aştiyane û berdewam a karekterê kurd û hêzên siyasî yên wê ye ku ''sengê mehek'' e ku çiqas dikarin şûndaner û karîger bin li ser cihdana maf û daxwaziyên xwe li destûra nû de. Her çend ku piroje û pêşniyazên hevbeş pêşkêşî komîsyê kirine ku bi fermî nasîna zimanê kurdî û nasnameya kurd, kakil û hêvênê eslî ê wê pêk tîne û BDP'ê jî eva weke hêla sor a partiya xwe li Parlimentoyê de destnîşan kiriye ku jêderbasbûn yan piştguh xistina wê, tê wê wateyê ku destûra nû tesîr û karkirdek wusa bo kurdan nabe.

Niha ku Yasaya Turkiyê li hemberî neştergerî û operasiyonek mezin de ye û bona wê ku Turkiya ji wan nesaxiyên kuşinde rizgar bibe, hewce ye çavkaniya ferq û cudahiyan, rohê mîlît arîstî û hesta şovenîstiyê li yasaya nû de bihê kuştin û norm û pîvanên yeksanî û hevbeşî li maf û berpirsatiyê têde reng vedin; heya ku her kes li jêr sîbera wê de hest bi bextewerî û dadpeweriyê bike û li heman de jî xwe bi berpirsiyar bizane. Berevaj, caresera demkî û rûkeşiyane wê kirîzan kûrtir û aloztir bike.

Niha carek din derfetek dîrokî derketiye pêşberî partiya desthilatdar a AKP'ê bona wê ku siyasetên xwe ên aştiyane bibe pêş, bi taybetî ku niha bas ji sîstema serokatiyê ji bo Turkiyê dike û li vê çarçoveyê de jî hewce dike ku carek din piştevanî û baweriya kurdan bidest bixe, lewre divêt vê carê soz û durûşmên xwe li yasayê de bixe warê piratîkî û li vê ceribandina destûrî de biselimîne ku Kurd û Turk hawta ne û Turkiya jî, ya hemû hevwelatiyên Turkiyê ye bi bê cudahiyên ayînî, mesebî, netewî, zimanî û ...hwd.

Herçiqas ku axaftinên vê dawiyê ên serokwezîr li dor zimanê kurdî ku da zanîn tenê dikare bibe dersa hilbijartî, yan eva ku berpirsek partiya wî jî zimanê 20 mîlyon kurdan bi zimanê neşaristanî û xeyre perwerdehiyê da zanîn, hinekê gumanan dixe ser hêviyên li dor lêbrawî, îrade û xwasteka ji dil û micid a hikûmetê bo çareser kirina yekcarî a pirsa kurd û pirsên din ên Turkiyê pêka destûrê. Lê egera wê çendê jî zor e ku piroseya han li her awayî de bi qazanca berfireh bûna sînorê demokrasiyê û mafê şaromendan û takekesan be ku dîsan jî hewce dike bona gavên wusa jî, kurd hevkar û alîkarekî hişyar û serwext bin.

Serokwezîrê berê yê Firansayê bû Wezîrê karê derve yê Firansayê

Loran Faybos ê 65 Salî, ji aliyê Firansiwa Olanda ê Serkomarê Firansayê ve wekî Wezîrê karê Derve hat hilbijartin.

Navbirî bi regez Cihû ye û yek ji dostên welatê Îsraîlê ye. Di dewrana Serokwezîriya xwe de, di dehika 90'î de, gelaleyek pejirand ku li gorî wê, her kes Holokastê înkar bike, wê cezayê salek zîndanê bi ser de bê sepandin.

Faybos yek ji alîgirên herifandina rejîma Beşar Esed e, û heya niha di gelek civînên dijberên Esed de beşdarî kiriye.

Îrade û hevbendiya neteweyî piştî 19ê Banemerê ket rojevê

Azad Kurdî

Darvekirina pênc girtiyên siyasî ku 4 jê kurd bûn, du saliya xwe jî bihorand. Lê wê bûyerê bandorên mezin kirin ser civaka siyasî û sivîl a Rojhilatê Kurdistanê û tevgera azadîxwaziya Kurdistanê û destkevtek mezin li pey xwe bi cîh hişt. Di 9'ê Gulana 2010'an de, Ferzad Kemanger, Şîrîn Elemholî, Ferhad Wekîlî, Elî Heyderiyan û Ferhad Îslamiyan hatin darvekirin.

Ew biryar ne dadpewerane û ne hiqûqî bû, ji ber ku ew girtiyên siyasî tenê bi sebebê raman û tevgerên xwe yen azadîxwaziyê bi wî cezayê giran re rûbirû bûn, mafê wan girtiyên siyasî ne darvekirin bû, ger sîstema cezayên îslamî yên Komara Îslamî nebûyana, jiyana wan azadîxwazan wisa bi hêsanî nedihat standin. Ji ber ku ev girtî di dadgehên çend deqîqeyî de bi cezayê giran ê darvekirinê hatin mehkûmkirin, bêy ku tu belgeyek eşkere hebe ku wan kiryarek metirsîdar kiribe. Guneha wan kurdbûn û xebat di rêya azadî, demokrasî, aştî û mafên neteweyî bû. Ferzad mamosteyê dibistanê, rojnamevan û çalakvanê sivîl bû. Parêzerên wan girtiyan û mafnas bawer in ku proseya doza wan şoreşgerên kurd dûrî çarçoveya hemû pîvan û bingehên mafê mirov û qanûnên navneteweyî hat rêvebirin.

Piştî lidarvekirina wan girtiyên siyasî, nerazîbûnên giştî li dijî vê kiryara rejîma desthilatdar li Îranê di asta navxwe û navnetewî de da destpê kirin û heta niha jî ji rojevê ne derketiye.

Herçiqas ji destdana van şehîdan ji bo Kurdistanê derbeyek giran bû, lê şehîdbûna Ferzad Kemanger û hevalên wî civaka Kurdistanê bêhtir ji caran hişyar kir û rabûnek nû hat hestpêkirin. Ji xeynî vê yekê, bo yekemîn car hemû partiyên siyasî, çar roj piştî darvekirina van girtiyên siyasî, gireva seranserî li Rojhilatê Kurdistanê ragehandin. Nerazîbûnek sivîl a berfireh ku heta wê demê bê mînak bû. Ev yek pêngavek neteweyî di navxweyê Kurdistanê de anî holê. Her eva bû ku karbidestên Komara Îslamî heta niha jî ligel be, termê wan girtiyan radestî malbatên wan nekirine û heta kes nizane ku li kuderê hatine veşartin!

Gireva seranserî li 23ê Gulanê û çar roj piştî îdamkirina van koma girtiyên siyasî Rojhilatê Kurdistanê û parçeyên din jî hejand. Yekîtî, hevdengî, tebahî û hevxebatî mifteya serkevtin û pêşveçûna hemû çalakî û xebatên siyasî, civakî û çandî ye. Bi taybet ji bo hêzên siyasî ku xwedî helwêst û raman û armancên cuda yên siyasî bin. Lê 19ê Gulanê hemû hêzên qada tevgera azadîxwaziya kurd li Rojhilatê Kurdistanê anîn ba hev û gihîjandin vê bawerê ku bi yekdeng, yekhelwêst û tebahî greva sivîl û giştî rabigehînin û bi vî awayî nerazîbûna xwe li hemberî vê kiryara desthilatê nîşan bidin. Karek ku ceribandina wê destkevtên dîrokî li pey xwe hiştin û pêdivî ye ku Kurdistan bi van çalakiyan bêhtir hêz û îradeya xwe ya hişyar û rabûyî derbixe holê.

Di rastî de hemû civatên xelkê Kurdistanê bi germî bersiva vê îrada yekgirtî ya hêzên siyasî dan û tirs û xofek mezin xiste nav dilê Komara Îslamî. Hêvî xurttir bûn û bi vê yekê civat û hêz û aliyên siyasî pirr baş gihîştin hev. Ji xwe mêjdem bû ku ev yek ji hêzên nav tevgera kurd dihat çaverêkirin. Loma li 19ê Gulanê darvekirina wan 4 girtiyên siyasî û ramanê li Kurdistanê îrade û hevalbendiya neteweyî zêde xurt kir.

Niqurçk

Mela bêt? bila bêt!!!!

Ceifer Mubeşirniya

Nasir Neqûyan ji melayên deng û rengê Rejîma Îranê got: Hicab mîna Kadoyê ye, çawa kado tenê bi destên xwediyê wê ve tê vekirin, gerek hicab jî tenê li bal xwediyê xwe bihê vekirin!!!

Lêêêê her çiqas ez dinêrim û difikirim, di vê dinyaya pan û fireh de tenê li Îranê kadoyên şexsî ên xelkê tên vekirin, telefonên mobailan tên gerîn û zewtkirin, bi çekmeyan diçin ser malên xelkê.
Encama hicaba di Îranê de jî bû ev ku tenê di dinyayê de Îranê serî ji welatan standiye ji bo bêexlaqî û fesadê. Jin muitad dibin û dikevin telika leşfiroşiyê, lê dema derbikewin ber derî, divêt hicaba xwe gor dilê melayên rejîmê biparêzin.

Neku çawa mela xwe bi emînê malê xelkê dizanin û malên şexsî ên xelkê digerin û di xalên gerînê de kadoyên xelkê vedikin, her bi wî awayî jî xwe bi emînê namûsa xelkê bizanin û li gor futwaya mela "Nasir" ji hicaba keç û jinên xelkê xwedî derkevin û vêca li ser îzna yezdanê mezin hicaba wan vekin û bi tevlîhevkrina rast û çepan ji xwe re bi helal bizanin û bikevin ser kadoya xelkê û patika wan bigezin mîna hêstirên şemboz ên zivistanan qelew dibin, heya bi şenan nesikitînin, bernedin.

Eva ka haleeee!! eva ka rewş eeee hey bo xatra xwedê!!!

Mehmûd bêt? Pîz ken bila bêt

Hesen Rohanî di pirtûka xwe de dibêje, Mehmûd pirsî ku çima Ajansa Navnetewî a Enerjiya Navikî dixwaze civîna bilez li ser me pêk bîne? Wî jî gotibû piraniya welatên endam di Ajansê de li jêr hejmûniya Amerîka û Ewropayiyan de ne û beşa zêde a xerca ajansê jî ew didin.
Mehmûd gotibû xerca ajansê çend e? Hesen Rohanî bersiv dabû ku nizanim lê çend sed milyon dolarek in.
Mehmûd jî gotibû telefonekê ji Mihemed Elberadiî re bikin û bêjnê ku gişt xerca ajansê emê bidin, lê bila wê yekê derheq me nekin!!!!
Mehmûd canê, wusan nabe, te mencelek mastê pez û pîstikek jajiyê zozanên Cêrme û Bêtkaran jî ji xêzana Elberadî re bibira, belkî îzna te daba ku te bombeya navikî çêbikiriba û aliyek dinyayê teyê pê herifandiba!.

Kuro xolibser, min danî tu pismamê Elberadiî, ne babo tu birayê wî, be tu wê çi ji "Yokya Amano" bikî ku mîna dîkên larî rabûye se çimên xwe û tu jî mîna mirîşka hêka wê tê nizanê xwe bikî kîjan kunê de nefesek rihet bikêşî, xudanê jajî.

Hilkêş - dakêşa pêwendiyên navbera Tehran – Washington(beşa dawî)

Çavkaniya serekeye arîşeyên di navbera Amerîka û Îranê de îdeolojiyên fermiye her du aliyan e ku bi eşkere li dijî hevin û yek ji wan hebûn û pêşveçûna xwe di nebûn u paşveçûna ya din de dibîne. Amerîka bi lîberalîzma siyasî û abûrî, baweriya bi destvernedana dewletê di jiyana taybete kesan de, azadiya Olî, parastina mafê tak û serbestiya bê sînûre mirovan (her nebe bi awayê fermî û li gor Yasaya Bingehîn e welat) bûye sembola sîstema sermayedariyê. Komara Îslamiye Îranê bi destverdana di jiyana hemû kes u komên civakê de, serdest kirina siya îdeolojiya xwe ya olî bi ser hemû baweriyan de, vegeşandina hestên tolhildan û dijberiya bi Amerîka re dikeve xala himberanî wê îdeolojiyê. Eger Amerîka bi hêza xwe ya leşkerî û abûrî bixwaze serdestiya xwe bi ser beşek ji cîhanê biparêze, Îran bi hewlên ji bo dersînûr kirina îdeolojiya dijî Amerîkayê bûye astenga serekeye li ber pozê Washingtonê.

Ebdulla Hicab

Dijberiya ku li ser bingeha cudahiyên îdeolojîk hatiye ava kirin bi rengên cuda û her carê bi awayekê xwe nîşan dide. Hêcet zorin, lê hêcetên ku weke faktorên siyasî ji bo berdewam kirina dijberiya navbera her du aliyan de têne bi kar anîn piranî xwe dispêrin wan arîşeyan ku piştî sala 1979 li dema destpêka jiyana Komara Îslamî di navbera her du aliyan de serî hildan. Ji wê demê ve heya niha her arîşe û aloziyek ku di navbera her du welatan de serî hildabe, bi awayekê xwe dispêre wan nakokiyan ku piştî hatine ser kara Komara Îslamî destpê kirin.

Pêgava yekêye rêjîma Komara Îslamî piştî destpêka jiyana xwe li sala 1979 tûjkirina hestên dijî Amerîka û hevpeymana serkeye wî welatî li cîhanê, Îsrailê bû. Ev dijberî bi hin helwêstên Amerîkayê li hember rêjîma nû ya Tehranê û parastina karbidestên payebilinde rêjîma Şah derbasî dijminayetiyek bê sînûr bû ku niha piştî 32 salan hê dikele u weke tê xuya kirin, carê wê dawî jê re tune be. Xumeynî beriya ku deselatê bigre dest, Amerîka weke piştewanê serekeye Şah u bi wî awayî weke dijminê xwe yê sereke nîşan da û berê gef û dijberiya xwe ya îdeolojîk da Washingtonê.

Şah beriya ku sala 1979 li Îranê bireve, bi miliyaran pareyê nefta Îranê li bank u navendên abûrî û bazirganiye Amerîkayê bi cî kiribûn. Dema rêjîma Îranê guherî, rêjîma nû bi gefan daxwaza wî diravî kir, lê Amerîkayê ne tenê ew dirav paş ve nevegerand, belkû dest danî ser û bi wî awayî rê neda ku rêjîma nû wî diravî paş ve bizivirîne Îranê an ji bo berjewendiyên xwe li derveyî welat bi kar bîne. Ji wê demê ve ew dirav bû mijarek giringe ciyê netifaqiyê di navbera her du aliyan de. Îran îdia dike ku sermayeya Îranê ku Amerîka piştî sala 1979 dest danî ser ji 10 miliyar dollaran pitir e. Li gor Amerîkayê beşa herî zore wî diravî di dema arîşeya Balyozxaneya Amerîka u di encama li hevhatina di navbera birveberiya Reagan û Komara Îslami li ser serbestberdana dîplomatên Amerîkayî li Îranê derbasî Îranê bû û êdî ev mijar di rojevê derdikeve. Îran wê dosyayê hê vekirî dizane û DYA tawanbar dike ku bi neheqî dest daniye ser heyiya Îranê.

Komara Îslamî ji nêzîkbûna Amerîkayê ji bo guhertinên siyasiye herêma Rojhilata Navîn jî pir aciz e. Di gel ku Amerîkayê bi ji navbirina du rêjîmên dijberî Îranê; Taliban li Efxanistan û Rêjîma Baes li Îraqê alîkariyek mezin da Komara Îslamî u di rastiyê de temenê jiyana Komara Îslamî dirêjtir kir, lê rêjîma Komara Îslamî li bendê bû ku Amerîka hema piştî guherîna wan rêjîman li herêmê paşve bikişe. Hebûna hêzên leşkeriye Amerîka li rojhilat û rojava ya Îranê, wê dudiliyê ji karbidestên Komara Îslamî re çê dike ku neke gelên Îranê ji guherîna rewşa siyasiye heremê hêz bigrin û bi wî awayî serhildanek berbelav destpê bikin. Ev kabûsa ku rêjîm jê ditirse, bi amadebûna leşkerê Amerîka li welatên Kendavê hê pirtir Tehranê ditirsîne.

Di heman demê de dorpêçên abûriye ku bi pêşengî u navtêdana Amerîkayê niha ji her demê pitir karîgerî li ser abûriya Îranê daniye, mijarek dine ciyê netifaqiyê di navbera her du aliyan de ye. Her çend Îran îdeaya hindê bike ku zêde guh nade wan dorpêçan û heya niha bi rihetî xwe ji bandora wê siyasetê parastiye, lê binesaziya abûriye Îranê bi awayek cidî ketiye bin bandora wan dorpêçan. Bi awayekê ku eger ji ber firotina neftê û dahata bilinde Îranê ji wê riyê ve nebaya, wê niha ji mêjve bûya ku Komara Îslamî biketa qeyranek kûr. Ew siyaset weke yek ji astengiyên herî xurt û bi bandore li ser riya pêwendiyên navbera Tehran û Washingtonê tê zanîn.

Îran li hember wê siyaseta Amerîkayê, eger nekare zextê li Washingtonê bike, hemû derfet û îmkanên xwe li dijî Îsraîlê bi kar tîne. Ji bo Îranê ew dijberî hem tê maneya pêşvebirina îdeolojiya Xumeynî û hem jî di heman demê de serêşiyeke ku bi awayê eşkere Amerîkayê aciz dike. Siyaseta Îranê li dijî Îsrail û berjewendiyên wê di asta cîhanî de, bi tenê bi piştgiriya Îranê ji bo Hizbullah, Cehada Îslamî û Hemasê re sînûrdar nabe. Li her devera cîhanê ku tora îstixbaratî u îmkanên leşkeriye Îranê hebin, li dijî berjewendî û siyaseta Îsrailê tê bikar anîn. Ew zêdegavî dema bi gefên aşkereye karbidestên Tehranê li dijî Îsrailê re têkel dibin, ji bo Amerîka, weke piştevan û parêzerê serkeye Îsrailê, dibe giriftariyek mezin.

Serêşiya Amerîkayê bi tenê ew zehmetî nînin ku Komara Îslamî ji bo Îsraîl û hevpeymanên dine Amerîka li Rojhilata Navîn pêk tîne. Îran li Afrîqa, li Amerîka Latîn, li Asya dûr û Navîn, li Qefqasya û li Balkanan jî li hember hemû wan pêvajoyên siyasiye ku Amerîka û Rojava dixwazin bi pêş bixin disekine û ya ku destan bê dike heya astengiyan dayne ser riya wan pêvajoyên siyasî. Ew serêşî carna Amerîkayê tîne ser wê baweriyê ku di gel hemû wan sûdên ku hebûna rêjîmek weke ya komara Îslamî ji bo berjewendiyên wê yên stratêjîk dikare pêk bîne, lê dîsan jî nebûna wê rêjîme bi ser hebûna wê de tercîh bike.

Pêvajoya guhertinên siyasiye ku li welatên Ereb destpê kiriye û niha derbasî Sûriyê bûye jî yek ji xalên nakokiya navbera Îran û Amerîkayê ne. Li Misr, Lîbiya, Tûnîs û Yemen Îran dixwaze bi navtêdana grûpên şîe, reng û rûye îdeolojiya xwe bide pêvajoya guhertinên siyasî. Li welatên Kendavê jî tiliya Îranê di kar de ye heya pêvajoyek siyasiye bin kontrola Tehranê destpê bike. Îraq û Lubnan bi xwe bûne dûvik u dûvajoyên Qum û Tehranê. Niha serhildan ketiye Sûriyê, lê xuya ye ku ev ji bo Komara Îslamî xeta sore. Lewma di serhildana Sûriyê de, Komara Îslamî bi awayek rasterast piştgiriya abûrî, siyasî, çekdarî û lojestîk dide rêjîma Esed. Ji wê jî zêdetir Supahê Qudse Komara Îslamî rasterast beşdarî şerê rêjîma Esed li dijî serhildêrên Sûrî dibe. Ew rewş ne bi dilê Amerîka ye.

Bi kurtî cîhana ku Amerîka diparêze û ew pîwan û nirxên ku Amerîka li pey digere, di gel yên ku Komara Îslamî dixwaze û diparêze, ji bingeha xwe re li dijî hevin. Di rewşek wisan de, projeya navkakiliye Îranê hem serêşiyek zêdetire bo Amerîka u hem jî derfeteke ku Washington dikare bi wê hêcetê, eger bixwaze hinekê dev û difina Melayên Îranê pê mizde. Lê hem Washington û hem jî Tehran dizanin ku Îranek bi çekên atomî teyarkirî, wê nekare şiyana xwe li dijî berjewendiyên Amerîka an li dijî Îsrailê bikar bîne. Supah û artêşa Îran her çi qas xurt bin jî, lê li hember teknolojiya pêşketiye Amerîka û hevpeymanên wê, zehmete ku bikarin bi riya leşkerî serî hildin. Pirsgirêk ewe ku Îrana teyar bi çekên atomî wê parsenga hêzê li herêm û heta li cîhanê jî biguhere û kontrola Amerîka û hevpeymanên wê bi ser zeradxaneya atomiye beşek zor li cîhanê sînordar bike. Di rewşek wusan de wê zehmet be ku cîhan bikare pêşbirkiya xwe teyarkirina welatên din bi çekên atomî rawestîne. Dema kontrola teknolojiya atomî ji dest dewletan derket û kete destê grûpên dijber, wê demê kabûsa serekeye Amerîka û welatên xwedî bandor di siyaseta cîhanî de zêde dibe.

Hilkêş- dakêşa siyaseta Amerîka li hember Îranê niha ketiye qonaxek aloz û pir hestiyar. Îran niha bi cidî ber bi xwe teyarkirina atomî ve diçe, Amerîka dixwaze pêşiyê lê bigre. Îranê pêwîstî bi demê heye, Amerîka ber bi hilbijartina serokkomariyê ve diçe û pêwîstî bi aramî di siyaseta xwe ya navneteweyî de heye. Di wê navberê de Îsraîl bi dudiliyek mezin çav li riya encamên pêvajoya guftogoyên di navbera Tehran û koma 5+ 1 de ye. Arîşeyên Amerîka û Îranê xuya ye ku wê hê ji gelek kendal û korên din re derbas bibin, lê heya Komara Îslamî li ser kar be bi dawî nayên. Gelo wê Îsraîl heya kengê tehemula wê hilkêş – dakêşê bike, zehmete niha bê pêşbînî kirin.

Geşekirina Nionaziyan û Rastên Tundrew li Ewropa de

Şehab Xalidî

Ew hilbijartinên parlemanî û serkomarî ku li wan dawiyane de li hinek ji welatên Ewropayî ji wan Feranse, Yonan, Îspanya û ...hwd de birêve çûn, aliyê kêm ew rastiya selimandin ku piraniya xelkê wan welatan ji siyasetên aborî ên welatên xwe nerazî ne û deshilatdarên welatên wan bi sebebkarê pêkhatina kirîzek weha dizanin, lewra jî dengê xwe didne partiyeke derveyî deshilatê, ku ji bo baştirkirina rewşa aborî û rizgarkirina ji kirîza aborî hewleke micid bide.

Xala balkêş û cihê jê hûrbûnê ew e ku di wan hilbijartinan de partiyên rastrew bi hilgirtina druşmên netewexwazî, çareserkirina kirîzên aborî û pêkanîna derfeta kar, dijayetî di gel wergirtina penaberan şiyane ku xelkekî zaf li dewra diruşmên xwe kom bikin û li çav hilbijartinên pêşîn dengê zêdetir ê xelkê bidest bînin, ku di rastî de geşekirina ew bîr û hizra netewexwazî û dijî penaberan şirove û lêkdaneweyên cur bi cur jêre tê kirin û bûye cihê nîgeraniya zaf ya biyaniyan li welatên Ewropayî de.

Li welateke wek Feranse de em şahidê vê yekê bûn ku Mariyen Lopin, berbijara partiya "Bereya Netewî" ji bo posta serkomariya Feransê ku nûneratiya rastên tundrew dike, bi bidestxistina %18 ji dengan, li rîza sêyemîn de cih girt. Herçend ku navbirî nekarî li dewra duyemîn de jî beşdar be, lê selimand ku bîrûhizra wî û partiya wî di nav xelkê Feransê de çiqas alîgir hene. Herweha di hilbijartinên parlemanî ên Yûnanê de me dît ku partiya "Kirîsî Awrî" ku ji nionaziyan pêk tê, şiya bi bidestxistina %6 a dengan 19 kursiyên parlementoyê bi dest bixe, ku ew yek bo yekemîn car di dîroka Yûnanê de ye ku partiyeke Nionazî bikare here parlementoyê de.

Ji bo selimandina vê rastiyê ku kîjan welatê Ewropayî zêdetir di gel pirsa geşekirina rastên tundrew li astê damezraweyên siyasî bi taybetî parlemento û dewletan berbirû ye, li wir de emê deqê raporekê raxînin ber çawan ku li malpera kanala Elcezîreyê de hatiye weşandin, ku bi vî awayî ye:

Utrîş: Rastên tundrew xwediyê 55 korsiyan ji korsiyên parlementoya wî welatî ne ku ew 55 korsî di navbera partiya "Azadî" (bi 34 korsî ji koma 183 korsiyan) û hevalbendiya "bo pêşeroja Utrîşê" (bi 21 korsiyan) hatiye parvekirin ku dibe %22.8 a dengan.

Siwîs: Di vî welatî de "Partiya Xelkê Swîsê" bi rêberiya Tunî Birunêr ku nûnertiya rastên tundrew dike, li hilbijartinên parlemanî ên sala 2011'an de karî 54 korsiyên parlementoyê ji koma 200 korsiyan bi dest bixe. Ew partî xwediyê bîr û hizreke tundrewane û nivşperwerane ye.

Norwêj: partiya "Kongireya Rastên Tundrew" xwediyê 41 korsiyan ji koma 169 korsiyên parlementoyê ye ku %23 a dengan pêk tîne. Yek ji endamên vê partiyê Andiryas Patrîk e ku li meha Havîna sala 2011'an gulle bi ser komek ji ciwanên ser bi "Partiya Karkar" de reşand û li encama vê cînayeta navbirî de zêdetir ji sed kesd hatin kuştin û birîndarkirin. Helbet piştî vê cinayetê partiya "Kongireya rastên Tundrew" di hilbijartinên herêmî de di gel şikestek mezin berbirû bû.

Fenland: Partiya "Fenlandiyên Rastîn" ku partiyeke rast a tundrew e, karî li hilbijartinên parlemanî ên meha Nîsana 2011'an de serkevtinek berçav bi dest bixe û ji koma 200 korsiyên parlementoyê 39 korsiyan ji xwe re bi dest bixe.

Mecaristan: Partiya " Hevalbendiya Ciwanên Rastrew - tevger bo Mecaristaneke baştir" (Cobîk) li hilbijartinên parlementoyê ên Nîsana sala 2010'an de karî bibe xwediyê 46 korsiyan ji koma 386 korsiyan. Ew partiya bas ji nasnameya netewî dike û carna propagendeya nazîsmê jî dike.

Danmark: Rastên Tundrew di vî welatî de piştî destpêregihîştina "Partiya Xelk" li hilbijartinên parlementoyê ên wî welatî de bi 22 korsiyan ji koma 179 korsiyên parlementoyê bû bi hêzek di nav rewşa siyasî ya wî welatî de û xwediyê bîr û hizreke dijî wergirtina penaberan e.

Holend: Partiya "Bo Azadî" bi serokatiya Girît Wîldêrz ku partiyeke rast a tundrew e, li hilbijartinên parlemanî ên wî welatî li meha Hezîrana sala 2010'an de karî 24 korsiyan ji koma 150 korsiyan bi dest bixe.

Biljîk: Rastên tundrew di vî welatî de bi serokatiya Partiya "Berjewendiya Fenlandiyan" li hilbijartinên parlemanî ên wî welatî li Hezîrana 2010'an de karî 12 korsiyan ji koma 150 korsiyên parlementoyê bi dest bixe. Ew partî xwediyê bîr û hizreke neteweyî û cudahîxwazane ye.

Swîd: Rastên tundrew di wî welatî de bo yekemîn car piştî hilbijartinên parlemanî ên meha Septambera sala 2010'an bi serokatiya "Partiya Demokratên serokatiya "Partiya Demokratên Swîd" rıya wan kete parlementoyê û şiyan 20 korsiyan ji koma 348 korsiyan bi dest bixin.

Îtalya: Partiya "Peywenda Bakûr" ku partiyeke rast a tundrew e, û hevalbendê dewleta pêşîn a Îtalyayê bi serokatiya Birloskonî bû, dijî wergirtina penaberan e, û li hilbijartinên parlemanî ên sala 2008'an de karî 60 korsiyên parlementoyê û 25 korsiyan li Senaya Îtalya de bi dest bîne.

Alman: Rastên tundrew û Nionazî bi serokatiya "Partiya neteweyî a demokrat" ku propagendeyê bo sipî pêstan dike, li hinek ji eyaletên wî welatî de karî bo hilbijartinên parlemanî dengan bi dest bixe.

Bi berçavgirtina wan zanyariyan em dikarin bigîjne vê encamê ku heke partiyeke demokratîk û pêşkewtî ên welatên Ewropayî nekarin wan kirîzên aborî ku welatê wanj dagirtiye çareser bikin, eva bi geşekirina roj bi rojê zêdetir ya rastên tundrew, û renge di pêşerojê de bi bidestvegirtina deshilatê ji aliyê wan ve, ew ne tenê ji vê kirîza aborî rizgar nebin, belku roj bi rojê di gel kirîzên din ên siyasî û civakî jî berbirû bin, û zirar bigîje vê demokrasiya ku ew wek yek ji şanaziyên herî mezin ên xwe dihesibînin.

Elçîn Menaf Of :''Emê li Yorovîjinê de Azerbayicanê bikine dojeh''!

Elçîn Menaf Of, kesatiyê naskirî û Serokê Partiya herî navdar ya Îslamî di Komara Azerbaycanê de, ku ji bo beşdarî di civîna "resaleta cîhanî ya îsalmê" çûbû Îranê, li bajarê Erdebîlê ragehand ku hekî ev rêjeya hemcîns bazan, bê lidar xistin, ewê xwînê di riya Îslamê de birêjin.

Navbirî tekez kir ku ji bona birêveçûna civîna han dibe li ser termê me re derbas bin, û hekî şerê navxwe jî biqewime, emê Azerbaycanê ji wan re bikin dojeh.

Serokê Partiya Îslamî ya Azerbaycanê serbarê rêzgirtina ji piştevaniyên Komara Îslamî got; Îmam Xamineyî ji me re mînak û berjeng e. Her li vê çarçoveyê de li nimêja îna derbasbûyî li Îranê de jî pêşnimêjên ser bi rejîmê bi tundî êrîş kirine ser vê Yorovîjinê û ew yek bi dijî beha û nirxên îslamê dan zanîn.

Komkujiya Roboskiyê:

"Amerîka pêzanîn dan, Turkiyê jî operasiyn pêk anî''

Her ku diçe derbarê komkujiya Roboskiyê de ku 34 sivîlên Kurd hatibûn kuştin, agahiyên nû derdikevin holê.

Li gor rojnameya Wall Street Jornal ku yek ji rojnameyên herî zêde li Emerîka tê firotin, Emerîka pêzanên îstîxbaratî bi rêya balefirên bê pîlot ku jêre hatibû veguhastin dane Tirkiyê û Tirkiyê jî bi balefirên xwe komkujiya Roboskiyê pêk aniye. Rojname li ser zimanê berpirsên Emerîkî dide diyarkirin ku gotine "Ji me re pêzanîn hatin, karwanek siwaran di rê de ye, me jî tenê ew yek ji Tirkiyê re ragihand û me biryara êrîşê bi hêviya wan ve hêla, Tirkiyê jî biryara êrîşê da."

Hêjayî gotinê ye, ji dema komkujiya gundê Roboskiyê ji aliyê balefirên Tirkiyê ve pêk hatî heta niha malbatên kesên ku di vê komkujiyê de jiyana xwe ji dest dane di nava têkoşînê de ne ku kujerên zarokên wan bêne aşkerekirin.

Demîrtaş: Bila Emerîka lêborînê ji Kurdan bixwaze

Li hemberî van zaniyariyan de, hevserokê BDPê, Selahattîn Demîrtaş eşkere kir ku bila Emerîka lêborînê ji kurdan bixwaze û da diyar kirin ku wan di serdana xwe a bo Emerîkayê de mijara komkujiya Roboskiyê anîne rojevê.

Demîrtaş bi rojnamevan Asli Aydintaşbaş re peyivî û got: Me berê jî îfade kir û dizanibû ku îstixbarat ji Emerîkayê tê, jixwe predatorên Tirkiyê tunine. Me nizanîbû ew mekanîzma navbera Tirkiyê û Emerîka ku li Enqerê masayek ava kirine. Ew agahiyana têne ser masê. Yê ser masê helbet ne çawuşekî pispor bû, kesekî payebilind bû û ew efsera helbet tenê biryarê nade. Biryar, heta asta herî jor diçe. Texmîna min ewe ku, wê şevê ji serokwezîr jî pejirandina devikî hat xwestin. Ji bo vê kes naçe ser bûyerê û hevdu diparêzin.

Demîrtaş got em dixwazin Emerîka bi fermî ji gelê Kurd lêborînê bixwaze. Emê vê daxwaziya xwe bi nameyekê an jî rûbirû ji balyozê Emerîkî jî bixwazin.

Miladîç di Dadgeha Lahê de bi nifişkujiyê hat tawanbarkirin

Ratko Miladîç fermandeyê berê yê artêşa Sirbên Bosniyê, di Dadgeha Lahe de bi 11 tawanên weke nifişkujî, qetil, teror û cînayeta li dijî mirovatiyê hat mehkûmkirin.

Navbirî karî ji destê dadgehê bireve, lê piştî derbasbûna 16 salan cardin, di gundekê de li Bakûra Bilgiradê hat desteserkirin.

Di dorpêçkirina paytexta Bosniyê de ku heyamê 43 mehan berdewam bû, pitir ji 10 hezar kesî hatin kuştin ku destê Ratko Miladîç di kuştina wan de hebû.

Ji dîtingeha Sirbên regezperest ve Ratko Miladîç weke qehreman

û ji dîtingeha Musulman û Kirowatan ve jî bi Qesabê Balkan, hatiye naskirin. Herweha navbirî bi rêxistina komkûjiya pitir ji 8 hezar misilmanên sêvîl hatiye tawanbarkirin û, ev komkujiya han bi cînayeta herî hovane piştî şerê dûyemîn ê cîhanî li Ewropayê hetiye naskirin.

Rojev

Nihêrînek bi hevlbendiya kadîma Û Natanyaho;

Radîkaltirîn hikûmeta Îsraîl

N: Ferehmend Elîpûr
W: Arîn

Natanyaho, serokwezîrên Îsraîlê li halekê de dest avête xurt û bihêzkirina kabîneya hevalbendiya xwe ku li mehên dawîn de, hikûmeta wî ketibû bin givaşa rexne û lomeyên tund de. Lewre nûçeya tevlîbûna partiya Kadîma, weke mezintirîn parta li nav parlimana Îsraîlê bi kabîneya Natanyaho, serketinek mezine jêre û bersivek e bi rexnegir û dijberên hikûmeta wî ku niha şûn de bi moral û cesûriyek zêdetir ve li hemberî wan de bisekine.

Natanyaho wekî rêberê parta tundajo ya Lîkod, bi hizba nermrew a Kadîma bi rêberiya Şaol Mofaz re hevalbendiyek bidest xistin ta ku li rex partiya Îsraîl Bîtna bi rêberiya Awîdigor Lîbirmen û Partiya tundajoya mesebî a Şas, bi rêberiya Elyaho Yeşay yek ji radîkaltirîn hikûmetên di dîroka Îsraîlê de pêk anî û kabîneyek berfireh û pir alî û bi piştewaniyek xurttir li Parlimana Îsraîlê (kinsêt) de pêk bîne.

Aliyê din yê hevalbendiya Kadîma – Natanyaho

Kinêst (Parlimana Îsraîlê) xwediyê 120 korsiyan e û partiya Kadîma xwediyê 28 endaman. Lîkod 27 korsî, Îsraîl Bîtna 15 kursî, Partiya şas 11 kursî, partiya hevlabend ên Tewrat û Yehûdiyet jî xwediyê 5 kursiyan e bi hinek partiyên biçûk re. Niha mezintirîn partiya rexnegir û rikeberê hikûmetê li Kinêstê de hizba Karker e ku tenê 7 kursî hene. Bi hevalbendiya nû re sercem 94 kursî li Kinêstê de piştewanê hikûmeta hevalbendî in bi rêberiya Natanyaho.

Şaol Mofaz li dor vê hevalbendiyê re dibêje: Ev firaksiyona 94 kesî li Kinsêtê de dikare zêdetir alîkariya Îsraîlê bike bona ber bi rûbûna bi girift û pirsên pêşerojê. Li hemberî vê îtilafê deŞilî Yakmovîç, seroka pratiya Karker serbarê rexneyên tûj ji vê hevalbendiyê, ragihand ku tu kes Natanyaho û Mofaz bawer nake û hikûmeta nû bi hikûmeta herî tirsenok û radîkal li dîroka siyasî a Îsraîlê de da zanîn. Herweha da zanîn ku bi tevlîbûna Kadîmayê bi Hikûmetê re, jiyê opozîsyon bûn û rexneyên çewaşekarane ji hikûmeta natanyaho derbas bû.

Ji aliyê din ve jî Tisîpî lîvnî, wezîra karê derve ya berê û seroka berê ya Partiya Kadîma'yê li rûpela xwe ya facebookê de eyan kir: dizanim ku we bi bihîstina nûçeya han çi hestek heye, lê we xatircem dikim ku eva dawiya rê nine û hêj riyên din jî hene.

Kabîneyek yekgirtî û şeranîtir li dijî Îranê

Natanyaho berî wê ku li hizra hilbijartinek pêşwext yan hevalbendiyek nû re be, dest bi jikar avêtina kesatî û moreyên rexnegire siyasetên hikûmetê kir.

Destpêkê de Moîr Dadgan, serokê berê yê Mosad'ê ku çendîn caran siyasetên derekî ên hikûmeta Natanyaho bi taybetî derheq Îranê rexne kiribû, ji kar avêt û li cihê wî de Tamîr Pardo, ku berevajî Dadgan, xwaziyarê êrîşa leşkirî li dijî Îranê ye destnîşan kir.

Herweha Natanyah, Gabî Eşkenazî, serokê sitada hevbeş a Artêşa Îsraîlê ku ji dijberên êrîşa leşkirî bû li dijî Îranê, xanenişîn kir û Yoaf Galant, fermanderê operasiyona Îsraîlê bi dijî ''Xeze''yê li sala 2009'an xiste ciyê wî.

Renge wiha bê berçaw ku xurtbûna hevalbendiyek weha dê bikare ji tundrewiyên hikûmeta Natanyaho kêm bike, lê bi nihêrînek kurt bi ser karnameya Şaol Mofaz re xuya dibe ku hevalbendiya niha pêtir dişibe hevalbendiyek dijî aştiyê bi Filistîniyan û nemaze şerxwaztir li dijî Îranê.

Çunku Şaol Mofaz ku li hikûmeta Ehod Olmêrt de wezîrê Berevaniya Îsraîlê bû, ji kesên yekem bû ku bas ji êrîşa ser Îranê kir.Niha pirsiyarek tê pêş ku ew kesên ku bi salan li astên herî bilind ên Îsraîlê de berpirsatî hebûne û niha li hemberî siyasetên hikûmetê de bûne rexnegirên tund, çawane ku piraniya endamên Kinsêtê nasyonalîstên tundrew yan mesebiyên radîkal pêk tîne? Çi bûye ku partiyên nermrew ên weke Karker îro rojê bi tenê 7 endam li Kinsêtê de hene li halekê ku partiyên tundajo pêkhînerê mezintirîn firaksiyonan li Kinsêtê de ne? Serbarê gefên li ser Îsraîlê bi taybetî ji hêla rejîma Îranê ve, lê wekî xuya Îsraîl jî tûşî nejadperestiyê bûye.

Jiyan di bin sîbera hikûmetên dîktator de

Ferşîd Neqşefken

Li welatên ku ji aliyê hikûmetên dîktator ve tên kontrolkirin, grûpên leşkerî, takekesên desthilatxwaz, kesayetiyên xwedî pile û berpirsiyariyên mezin û saziyên siyasî yên ku îdeolojiyên taybet hene, hewilê didin raman û xwestekên xwe li ser civatê û aliyên din ferz bikin. Ji bo gellek civatên cîhanê wek Kurdistana Îranê hêj mafên destpêkî yên mirovî di hemû warên jiyanê û mafê beşdariya siyasî tên binpêkirin û mîna tê xuyakirin di pêşerojê de jî û heta ev desthilata niha mabe, dê berdewam bên perçiqandin.

Di çarçoveya desthilatra pirraniya hikûmetên dîktator de, kerameta mirovan tê binpêkirin. Ev keramet pêk tê ji dabînkirina pêdiviyên maddî yên mirov û ji aliyê din jî pêkanîna atmosfereke siyasî ya takekesî ye ku bi nirxandina wê qas ji nifûsa cîhanê ku di rewşa siyasî ya dîktator de jiyan dikin, statuyek rastîn li xwe digire.

Niha di hemû cîhanê 38 welat û 12 herêm hene ku di çarçoveya desthilata wan de astengên xurt ên siyasî hene. Ji xeynî Herêma Kurdistanê ku niha bi awayekî federal birêve diçe, her 3 parçeyên din ên Kurdistanê di nav wan herêman de cîh girtine.

Ligel ku hejmara welatên azad di deshsalên dawî de zêde bûne û pêvajo pêşve çûye, lê ev guman û tirsa herdem heye ku di encama wan guhertinên lezgîn û bingehîn de, hindek ji van dever rê û pêvajoyek berevajî demokrasiyê û azadiyên demokratîk bigirin pêşiya xwe û gellek corên nû yên dîktatoran tecrube bikin. Mîna şoreşa gelên Îranê ya sala 1979'an ku di vî welatî de pêk hat û d encam de dewletek nû hat ser desthilatê ku di hemû beşên Îranê de mafên neteweyî hat binpêkirin bi awayekî sîstematîk. Pêvajoya bêparkirina neteweyên ne Fars li Îranê awayek qanûnî li xwe girt ku mixabin pirsgirêka dîktatoriyeta kûr û bingehdar di vî welatî de pêşan dide.

Li pirr welatan, xelk bo heyamê çendîn dehsalan û heta sedsalan di bin sîbera desthilata hikûmetên zordar û stemkar ên navxweyî û biyanî de dihatin çewisandin. Xelk di çarçoveya van hikûmetan dihatin bişaftin û sîmîlekirina sîstematîk. Ev bûne komên wisa ji hev cudakirî ku nekarin ji bo gihîştin bi armanceke hevbeş hev bigrin û yekîtiya xwe biparêzin. Nekarin baweriyê bi hev bînin yan bi planên xwe pêngavek erênî bavêjin, loma di rewşek wiha de xelk qels û lawaz dibe û baweriya bi xwe hebûna xwe ji dest dide û hêz û şiyana berxwedanê di nav îradeay wan de ji nav diçe. Xelk bi qasekê hest bi xof û tirsê dike ku nerazîbûn û nifreta wan ji destilata dîktatoriyê û hêviyên xwe bo azadiyê bînin ziman, heta li cem heval û xizmên xwe jî bide xuyakirin. Di vê rewşê de xelk rûbirûyê vê gumanê dibe ku ger bixwazin bi awayekî pratîkî li ser berxwedana giştî bifikirin, ditirsin û dibêjin : « Gelo ma berxwedan feydeya wê heye ? »

Xelkek wisa tercîh dide ji dêlva peydakirina bersiva vê pirsê, jiyana xwe bê armanc û bê dîtina pêşerojek geş û hêviyên çêkirina jiyanek bextewerane û azad berdewam bike û bi derd û elemên vê rewşê bijî. Her wek Charlez Stwart Parnel di sala 1879'an de, li civîna Îrlandiyên nerazî û girevgirtî li dijî kirêwergirtinên Îngilîstanê got : « Girêdayîbûn bi dewletê tu feydeyek nîne, pêwîst e hûn bi îradeya xwe piştrast û girêdayî bin û li kêleka hev alîkariyê bidin hev, kesên ku jar û lawaz in piştgiriyê bidin wan. Peywendiyek xurt di navbera hev de çê bikin, xwe organîze bikin û divê hûn serkevin, ji ber ku desthilata dîktator nikare bidome. »

Loma gelên ku li jêr desthilata hikûmetên dîktator de jiyanê dikin, divê xurt û xwedî îrade bin û nabe rê û derfet ji dîktatoran re bê dayîn heta bi awayekî demdirêj desthilatê bigrin dest xwe. Ezmûnan nîşan daye ku hikûmetên dîktator ne xwedî temenk dirêj in, heta hikûmetên dîktator ên îroyîn pitir lawaz û qels in, pirr hêsan e ku li ser xalên wan ên qels kar bê kirin û hêza dîktatoriyetê bê ji holê rakirin, ligel ku tenê rêçareya berdewamkirina desthilata xwe ya reş û tarî di serkut û qirkirinê de dibînin.

Bi 900 Milyon beşdaran,

facebook weke sêyemîn welatê herî mezin ê cîhanê hat nasandin

Tora înternetî ya Facebookê bi hebûna 900 Milyon şarûmendên xwe, kariye piştî welatên Çîn û Hindûstanê weke sêyem welatê herî mezin di cîhanê de xwe bide nîşandan.

Li gor serjimêriyan aliyê kêm nîva şaromendên Facebook'ê, di rojê de carekê seredana vê tora civakî dikin, herweha li gor zaniyariyan jî pitir ji nîva karberên înternêtê facebookê bikar tînin, û ji her heft deqeyên xwe de ku di roj de întêrnêtê bikar tînin, deqeyekê di nava facebookê de derbas dikin.

Amerîka weke beşdarê sereke di Facebookê de, xwediyê 169 milyon kesane ku di wê tora civakî de beşdar in. Hindûstan bi 51 milyon kesan, Birizîl bi 45 Milyon kesan, Mekzîk bi 20 Milyon kesan û Endonêzî bi 11 Milyon kesan li gor amaran di tora civakî a Facebookê de beşdar in.

Lê di welatê Rûsiyayê de taybet e, û torên din bi ser Facebookê de zal in, û herweha li welatê Çînê Facebook hatiye qedexe û bilokekirin, û li welatên Japon, Koreya Bakûr, Viyetnam û Lehistanê de, li gor nûçeyan karberên torên din ên civakî ji Facebookê zaftir in.

Xala herî balkêş ew e ku dewlemendên herî ciwan ên cîhanê karîne li riya facebookê bibin xwedî serwetên zaf, weke Mark Zakêr Bêrg û Dastên Mosko Wîtzê 28 salî, ku di facebookê de hevpar in.

Di facebookê de, di her rojekê de pitir ji

300 milyon wêne tên belavkirin û pitir ji 488 milyon kes di rojê de bi mobîl û dataya xwe, diçin nava welatê facebookê.

Ce'fer Hesenzade naskirî bi Ce'fer beg, kurê Ehmed, di sala 1327'an (1948) li herêma Armirdeya ser bi bajarê Banê hatiye dine,û piştî şoreşa gelên Îranê çeka pêşmergatiyê hilgirtiye, û heya niha jî di nav refên PDKÎ de xebat û tekoşînê dike.

Hevpeyvîn: Arif Velezî

Cefer Hesenzade bîrewerî û serpêhatiyên xwe ên pêşmergatiyê weha bi me re parve kirin:

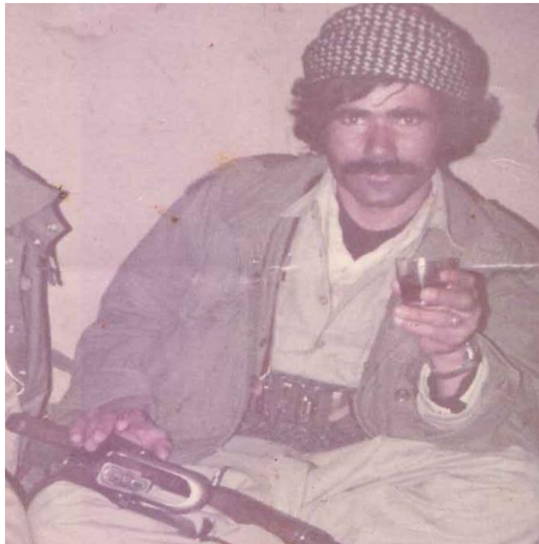
"Di temenê zarokatiya xwe de, bi cotyarî û kasibiyê ve mijûl bûm heya temenê min gehişte 18 saliyê, piştî wê ez çûm leşkeriyê. Di serdemê rejîma pasatiyê û di sala 1352'an de min leşkerî bidawî anî, û ez vegeryame mala xwe.

Min karê cotyarî û kasibiya xwe domand heya ku şoreşa gelên Îranê dest pêkir, û min jî weke gelek kesan hest bi kêm û kasî, û zulm û sîtema rejîma paşatiyê li ser netewa Kurd kir, lewma jî digel şehîd Îzet ku birayê hevjîna min bû, rolê xwe wek her kesî di şoreşa gelên Îranê de lîst.

Kak Cefer di doma axaftinên xwe de weha dibêje: "Min wê serdemê PDK Îranê bi başî nas nedikir û herweha şoreşa salên 46-47'an jî bi başî nedihat bîra min û heta rejîmê jî vê serdemê digot ku çekdarên şoreşa 46 - 47'an diz û çete ne. Piştî şoreşa gelên Îranê ku PDK Îranê dest bi xebata xwe kir, xizmek me bi navê Sofî Ehmed ku di şoreşa 46-47'an de beşdar bibû, beşdariya di nav refên PDK Îranê de weke rêya herî baş bo çereseriya doza gelê kurd û rizgariya ji zulm û zoriyê ji me re bas kir.

Piştre di cejina 25'ê Gelawêja sala 1358'an de, wek yekem car di kar û bar û cejna partiyê de ez beşdar bûm, piştî heyamekê ku Komîte li Kurdistan û bajarê Banê hatin avakirin, em sê çar kes bûn ku me bo yekem car navê xwe weke endamê PDK Îranê nivîsand. Di dû de piştî midehekê Sitada Muşterek (nawenda hevpar) li bajarê Banê hat avakirin û min bi awayekî fermî weke pêşmergê PDK Îranê, çek hilgirt û heya niha û heya roja ku dimirim, ez di xizmet partiya xwe ya xweştevî de me".

Ce'fer Beg derheq bidawî hatina şerê Îran û Îraqê jî weha ji

Agirî re axivî: "Dema ku agirbesata navbera Îran û Îraqê hat ragehandin, kadr û pêşmerge nîgeran bûn. Encama agirbestê bû ev ku rejîma Îraqê givaşê bixe ser binke û baregehên me di Îraqê de. Piştî wê nûnerê me li Bexdayê wate Kak Xefûr Hemzeyî hat Qendîlê û got ku hikumeta Îraqê du meh ji me re diyarî kirine û ragehandiye ku dibe hûn herne nava kempan de. Em sê kes çûn xizmet Dr. Qasimlo û me pirsyara vê rewşê jê kir, Dr. Qasimlo şokolat dan me û got; eva şiriniya bidawîhatina şerê Îran û Îraqê ye, û taliya wê jî ew e ku heya du salên din çi naqewime, lê piştî du sala wê asoyek ji kurdan re peyda bibe. Piştî du sala gotina Dr. Qasimlo rast derket û raperîna sala 1991'an li Kurdistana Îraqê de pêk hat, û Kurd derbasî qonaxek nû ya jiyana siyasî ya xwe bûn. Ce'fer Beg ji Agiriyê re weha axavtina xwe domand: "Bîreweriya herî nexweş di pêşmergatiya min de ku tu caran li bîra min naçe, ew e ku sala 1368'an, em di navbera Bajarên Seqiz û Banê de mijûlî karê siyasî û rêxistiniya xwe bûn, ku xeber dane me ku Dr. Qasimlo şehîd kirin. Lê bîreweriya xweş ku di temenê pêşmergatiya min de rû daye, ew e ku piştî şehîdkirina Dr. Qasimlo, Melbenda du û hêza Arbaba bi hevre cewleyek ewlehî û siyasî li dewerên Bokan û Miyandoawê pêk anîn. Em li bajarê Bokanê ber bi gundekê çûn û di gond de min pirsyara Caş û Pasdaran ji xelkê kir, di bersiva min de keçek hate pêş û got; tu ferq û cudahî di navbera we û pasdar û caşan de tuneye, em pir nerehet bûn û min jê pirsî çime? Got jiber ku Dr. Qasimlo hertim dijî rêdînê bû, û niha piştî şehîd ketina wî, we jî rêdîn heye.

Piştî vegeriyana me bo binkeyên partiyê, seba axaftina wê keçê berpirsên partiyê biryar dan ku her kesek rêdina xwe netiraşe, wê ji partiyê bê derxistin. Lewra hemû kadr û pêşmergeyan rêdînên xwe lêden.

"Min di gundekî de pirsyara Caş û Pasdaran ji xelkê kir, di bersiva min de keçek hate pêş û got; tu ferqek di navbera we û pasdaran de tune!! min jê pirsî çima? Got jiber ku Dr. Qasimlo hertim dijî rêdînê bû, û niha piştî şehîd ketina wî, we rêdîn daniye".

Seîd Meqrozî naskirî bi Seîd Hewramî, kurê Ce'fer, sala 1328'an li li gundê Dere Hecîc, ya ser bi bajarê Nodşê ji dayîk bûye, û heya niha jî bi moralek bihêz xebata xwe li nav PDKÎ de didomîne.

Kak Seîd jî weke piraniya ciwan û xortên din ên kurd li Îranê, her di despêka nûciwaniya xwe de ji bo dabînkirina bijîva jiyana xwe û malbata xwe dest davêje cotyarî, Baxevanî û kesabeta ser sînorên Îraqê, paşan bo kar û kasibiyê rû li bajarên din ên Îranê weke bajarên Bender Ebas, Abadan, Tehran û ...hwd dike.

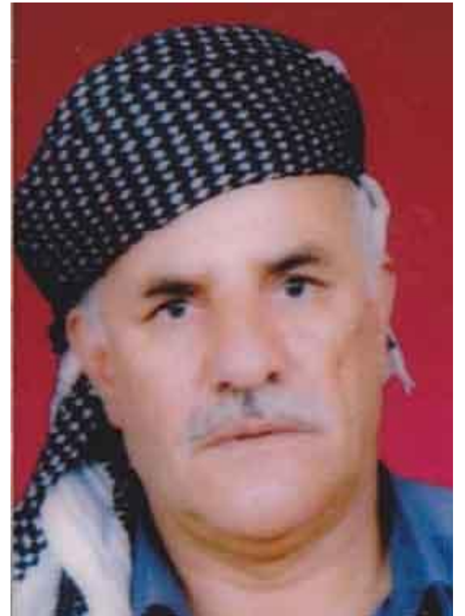
Seîd Hewramî ji Agiriyê re weha axivî: "Dema wê hatibû ku ez herim leşkeriyê, lê min hez nedikir ku ez xizmetê ji rejîma zalim ya paşatiyê re bikim, lewra heyamê pênc salan min her carekê ku dihatin min bigirin û bibin leşkeriyê, min 500 tûmenê wê demê weke bertîl dida wan, û heya heyamekê desta ji min dikişandin.

Dema min li bajarên cur bi cur ên Îranê de kar dikir û ez vedigeriyame Kurdistanê, min gelek hest bi paşveman û bêparkirina kurdistanê li çav herêmên din ên Îranê dikir, ew xuyakirina cudahiyan ku di navbera Kurdistanê û herêmên di ên Îranê de hebûn, bûne despêkek ku ez bikevim hizra xebat li dijî zulm û zora rejîma hakim bi ser kurdistanê de, û di Buhara sala 1358'an de, min program û peyrewa navxwe a PDKÎ dît, û min hêvî û armancên xwe têde dîtin, lewra bi awayek fermî di heman salê de ez bûm pêşmerge.

Kak Seîd dibêje di heyamê pitir ji 30 sal temenê pêşmergatiya xwe de min gelek rojên nexweş, bi êş û xem dîtine, weke şehîd ketina du birayên xwe bi navên Ebdulrehman û Se'dulla û birayê hevjîna xwe, lê dibêje roja herî naxweş a jiyana min li Qendîlê bû, roja şehîdkirina rêberê navdare kurd, Dr. Qasimlo, ku di rastî de zirarek gelek mezin bû ku li cesteyê partiya me û gelê kurd ket".

Kak Se'îd weke bîreweriyek xweş di temenê pêşmergatiya xwe de dibêje ku li ciheke Qendîlê de bi navê Gewredê kongireya PDK Îranê pêk hat û ez jî weke çavdêrê kongirê li wir bûm, di roja duyem a kongirê de şehîd Dr. Qasimlo got ku ez we xatircem dikim ku tu caran gelê kurd û PDK îranê di gel aşbetaliyê ber bi rû nabe, eva xeberek xweş bû, ku me bihîst.

Seîd Meqrozî: niha serdemê xwendin û şerê pênûsê ye, lewra xwendina xwe bi başî bidomînin

Herweha di sala 1361'an de, em bo me'muriyeta partiyê de çûn Şêwecoyê, û li wir me daxwaza dîtina Dr. Qasimlo kir. Di dema hevdîtinê de hevalan di gel Dr.Qasimlo axaftin kirin, û pirsiyar û nêrînên xwe anîne ber bas, dema goviya min hat, Dr. Qasimlo got; kurê baş tu çi dixwazî? Min ji pirsiyara dîplomasiya Partiyê di derveyî welat kir, lê Dr. Qasimlo hindekê mat ma, û paşan got ku heya niha kêm kesan pirsiyarek han kiriye û ji min pirsî ku gelo xwendewariya te heye? Min got nexêr, û paşan bersiva pirsiyara min bi xebera anîna pizîşkên biyanî bo çareseriya birîndarên şer û karkirin di nexweşxaneyên partiyê de da.

Birêz Seîd Hewramî di dawiya axaftina xwe de dibêje ku, piştî 33 sal xebat di refên PDK Îranê de bi heq dizanim ku daxwaza pêşveçûnê ji rêberiya partiya xwe bikim û herweha daxwaz ji xortên kurd dikim ku niha serdemê xwendin û şerê pênûsê ye, lewra xwendina xwe bi başî bidomînin û mafên xwe ên rewa weke gelê blindest ê kurd bi başî binasin û destnîşan bikin, paşan di pêxema bidestveanîna wan armanc û mefên netewî, xebata pêwîst bikin.

Agirî 10
Hejmar 183, 20'ê Gulana 2012

Bajarê Urmiye

Bajarê Urmiyê berê weke yek ji mezintirîn navendên zanistî û olî hatiye hesibandin, ku împeratoriya Romê ji bo destpêregihîştina bi Azerexşê mezin, Azergeşseb û paytextê Havînî ê Sasaniyan çendîn caran li vî bajarî re derbas bûne. Bajarê Urmiyê çendîn egît pêşkêşî gelê Kurd kirine ku bi nav û dengtirînê wan, Emîrxanê Biradost û Dr. Ebdulrehman Qasimlo, Niho Şikak in.

Mecîd Cinîkanlû

Urmiye bajarekî Rojhilatê Kurdistanê ye. Rojavayê wê Bakûrê Kurdistanê ye û rojhilata wê, gola Urmiyê ye. Başûra wê bajarê Şinoyê ye. Li herêmê de Kurd, Asûrî, Azerî û Ermenî jiyanê dikin. Nifûsa Parêzgehê 2496320 Kes e, û rûberê wê 27059 KM û Nefûsa Bajarê Urmiyê 825000 Kes e, û rûberê wê 5899 KM.

Bajarê Urmiyê ji herêmên Dol, Geliyê Qasimlo, Mirgewer, Tirgewer, Deşt, Soma, Biradost, Kinarberoj û Enzelê pêk hatiye.

Urmiye û wateya wê

Rûberê bajarê Urmiyê qasî 5899 kîlometroyan e, ku li Bakûra Rojava a Îranê û Rojhilata Kurdistanê hilketiye. Şaristana Urmiyê ji bakûr ve tevî bajarê Selmas, ji Rojava ve tevî tevî Kurdistana Bakûr, ji Başûr ve tevî bajarê Şino û ji Rojhilat ve tevî gola Umriyê cîran e. Bajarê Urmiyê ku rûberê wê qasî 42.7 kîlometran e li kêleka gola Urmiyê ye. Ji şûnwarên dîrokî ên bajarê Urmiyê em dikarina qala wan cuhan bikin: Goy Tepe, Girê Hesenlû, Avahiya Mizgewta Camî'e, Kilîsaya Nene Meryem, Aramgeha Gunbed, Îmamzade, Kela Bêrdûkê, Kela Dimdim, Kela Simayîlaxayê yekem, Kela Simayîl axayê Şikak. Herweha gola Urmiyê jî giringiyek taybet daye bajarê Urmiyê. Gola Urmiyê 4810 Kîlometra şargoşe ye. Zêdetir ji 120 giravên wê hene ku herî mezin girava Şahî (kebûdan)e. Li gorî çavkaniyên Evistayî navê bajarê Urmiyê li destpêkê de Çîçest bûye ku piştre guherîn bi ser de hatiye û bûye Urmiye. Serbarê vê çendê hebûna Zerdeşt pêxmberê Îrana kevnar li Urmiyê bi xwe ji sedemên girîngiya wê herêmê ye. Zerdeşt xwediyê du pirtûkan bi zimanê Kurdî bûye ku pirtûkên han li ser çermê Gamêşan hatiye nivîsandin. Herweha egera hebûna qebrê dayîka Zerdeşt li gundê Enbê li 25 kîlometriya bajarê Urmiyê li herêma Tirgewer bi xwe nîşanderê vê rastiyê ye. Hebûna navên Evistayî ên gundên herêmê weke Mawane, Sîlvana, Dezgir û...hwd bi xwe nîşanderê nasnameya dîrokî û pîrozbûna wî bajarî ne. Li gorî hinek çavkaniyan Urmiye navek Siryanî ye, û tê wateya bajarê Avê.

Bajarê Urmiyê berê weke yek ji mezintirîn navendên zanistî û olî hatiye hesibandin, ku împeratoriya Romê ji bo destpêregihîştina bi Azerexşê mezin, Azergeşseb û paytextê Havînî ê Sasaniyan çendîn caran li vî bajarî re derbas bûne. Bajarê Urmiyê çendîn egît pêşkêşî gelê Kurd kirine ku bi nav û dengtirînê wan, Emîrxanê Biradost û Dr. Ebdulrehman Qasimlo, Niho Şikak in. Her çend ku Urmiye çendîn caran ketiye ber êrîş û talankirina neteweyên biyanî, lê hêj nasnameya xwe a Kurdistanî parastiye û xebata xortên gelê Kurd ji bo azadiya wê ji çengên dagirkeran dê her berdewam be. Her çend ku li wî bajarê de du neteweyên serekî yên Kurd û Azerî dijîn, lê dîrok mezintirîn şahîdê Kurdistanîbûna wî bajarî ye ku helbesta Dim Dim jê re hatiye gotin.

Hatina îla Efşar bo bajarê Urmiyê û guherîna demografiya herêmê

Dûrxistina bi kom a bi hezaran malbatên îlên Kurdan ên herêma Urmiyê, bo Xorasana Bakûr û piştî wê şikesta terajîdî a îlên Biradost û Mukrî û girtina kela Dim Dim û kuştina mezinên Kurdan û pareke zaf ji alîgirên Emîrxanê Biradost (Lepzêrîn) û tevkujiya îla Mukiryan, gişt bûne destpêkek bona guherîneke bingehîn di pêkhateya akinciyên vê herêmê û di encam de guherîna demografiya herêmê bi qazancê nexweciyên vê herêma Kurdistanê.

Di encama van bûyeran û guherînên di warê aborî, civakî, siyasî, Kurdan ji bilî evê ku pareke zaf ji hêza xwe a mirovî û madî ji dest dan, di berhevdanêt herêmê de jî wekî berê xwedîhêz neman û hêza desthilatdariyê jî ji dest dan ku pêştir di destê mezinên Kurdan de bû. Dema ku şah Ebas li ser text rûnişt, di şerê Bexdayê de ji cesuriya Efşaran, Şah Ebbas ji hêza vê îlê agehdar bû, yek ji mezinên vê îlê bi navê Kelbelî xwest û navê Xan pê bexşî û ferman dayê ku îla ji hev belavbûyî a Efşar kom bike û wan bibe danê Urmiyê di ciyê Kurdan de.

Kurd li Urmiyê bi salane ku dijîn û niha bi derbasbûna zeman ev aloziyên berê namane, lê rejîma Îranê hertim dixwaze bi çêkirina pirsgirêkan Kurd û Azeriyan berde cane hev. Lê bi zanîn û têgihîştan Kurdên welatparêz û Azeriyên rûnakbîr ev pilan ser nagirin.

Kurdên Urmiyê li bajêr de bi zehmet û xebata welatparêzan Enîstîtoyek bi navê Ehmedê xanî ava kirine, ku Karê çandî dike. Herwusa li derveyî Welat rêxistinek bi navê Civaka Asti Û Pêşveçûna Kurdistanê (CAPK) ava kirine.

Sirgûn û Wêjeya Kurdî

Konê Reş

Gelo qedera 30-40 melyon Kurd e, ku ta roja îro bê dewlet maye ?!
An qedera wî ye, ku çapemenîya wî di sirgûnê de avisbûye û di sirgûnê de zaye ?!
Wek ku diyare, destpêka rojnamegeriya Kurdî bi rojnameya (Kurdistan: 1898) destpê dike.

Ev rojname jî, li Stenbolê, di sirgûnîyê de, avis bûye û di sirgûnîyê de li Misrê bajarê Qahîre zaye.
Wiha jî, çapxaneya Kurdî. Ewa ku rehmetî Hisîn Hiznî Mukeryanî di sala 1915 an de ji Almanya anî û li bajarê Helebê danî û pê kovar çapkirin. Ew jî di sirgûnê hat dîtin.

Doza çapemeniya Kurdî, (kovar, rojname, pirtûk û radyo...) hişyarkirin û belavkirina zanînê ye di nav gelê Kurd de. Hem jî rizgarkirina zimanê kurdî û rizgarkirina gelê Kurd e..
Roja îro, ji bo vê armancê; hişyarkirin, zanîn û azadiya gelê Kurd, bi dehan kovar û rojnameyên Kurdan li dervî sînorê Kurdistanê, di sirgûniyê de têne weşandin.
Gava em li dîroka Kurdan ya kevin û nû mêze bikin emê bibînin ku, ew kesên ku doza mafê gelê Kurd kirine û dikin, ji neçarî dûrî welatê xwe ketine, di welatê biyanîyan de jiyane û di wê biyanîyê de kar û xebat kirine. Rojname, kovar û pirtûk weşandine, ji ber ku di welat de ew delîve nedîtine ku bi zimanê dê û bavê xwe kovar û rojnameyan biweşînin; gava ku em başûrî Kurdistanê ji vê mijara xwe bidin alîkî. Ji ber ku dewletên welat dagir kirine tu carî ew delîve nedane Kurdan ku Kurd bi rengekî berfireh û azad çapemeniya xwe biweşînin.

Ji ber vê yekê jî çapemeniya Kurdî di welat de maye paşketî û ya heyî jî di sirgûnê de pişkivîye û mezin bûye.
Di vir de ez dixwazim navê çend kovarên ku di sirgûnê de derketine û derdikevin ji xwendevanan re raxînim:
- Kurdistan a mak / Qahîre.
- Rojî Kurd, Jîn / Stenbol.
- Hawar, Ronahî / Şam.
- Stêr, Roja Nû / Beyrût.

Ji sala 1991'ê û bi vir de, careke din Stenbol bûye wek sala 1908'an û heyamê meşrûtiyetê ji çapkirina kovar, rojname û pirtûkên kurdî re. Ji wan weşanan:
- Welat, Welatê Me, Azadiya Welat, Dengê Azadî, Ronahî, Medya Guneşî, Newroz, Deng, Rewşen, Zend, Nûbihar...
Belê, li Ewrûpa jî bi taybetî piştî derbeya 1980'î, çapemeniya Kurdî li wê hêlê gelekî geşbûye, ji wê çapemeniyê:
- Kurdistan Press, Armanc, Hêlîn, Wan, Berbang, Nûdem, Çira, Dugir, Roja nû, Bîrnebûn li Swêdê.
- Hêvî û Kurmancî, li Fransa.
- Axîna Welat, li Rûsya.
- Riya Taze, li Yekîtiya Sovyêta berê û îro li Ermenistanê, Yerîvanê, rojnameya Riya Taze heye, Ji sala 1930'î ve û heta 1937an û piştre jî ji sala 1955'an û heta roja îro.
- Têkoşer, Li Beljîka, kovara kurdî a sê mehî, 1979-1995 (Komela Têkoşer, Yekîtiya Karker û Xwendekarên Kurd li Beljîka)
- Bultena sêmehî ya bi Kurdî, Fransî, Hollandî û Îngilîzî: 1989 – 1995 (Enstitutya Kurdî ya Bruksêlê) ya ku dewama Têkoşer e, di weşîne.
- Bultena sêmehî ya van her çar zimanan: Kurdî, Fransî, îngilîzî û hollendî, Buroya Kurdî ya Pêwendî û Agahdariyê Li Bruksêlê, Beljîka, diweşîne..
- Havîbûn, Hîwa û Avesta Kurd, li Almanya.
- Ala, li Holenda. Û hwd.

Her weha gelek kovar û rojnameyên Kurdî yên din li seranserî ewrûpa û Amerîka derdikevin. Hem jî, li Kurdistanê û dervî Kurdistanê bêtir ji 2000 malperên enternêtî hene...

Mirov dikare bibêje, ku ji 80-90% ji çapemeniya Kurd li dervî welat derdikeve, gava em başûrî Kurdistanê jê derînin. Ew jî bi saya ronakbr, rewşenbîr û siyasetmedarên Kurd e; ewên ku ji neçarî derketine – wek ku me li jor jî nîşan kir – û di welatê biyanîyan de bi cî û war bûne, lê tu carî pêwendiyên wan ji welat û welatiyên wan nehatiye birîn; û wan lehengan di mercên çetîn û dijwar de çapemeniya xwe gihandiye hundirê welat, xelkên welat jî xwendiye û dixwîne, hem jî peşdarî tê de kiriye ji rojnameya (Kurdistan) a dayik bigre û ta roja îro.
Lê li ser rola wê çapemeniyê, di hişyarbûna gelê Kurd de mirov dikare van xalan raxîne:

1- Bi saya rojnameya (Kurdistan:1898) ê, zimanê Kurdî bû zimanê xwendin û nivîsandinê, tevî ku Cizîrî, Xanî û Feqê Teyran helbestên xwe bi zimanê Kurdî danîbûn, lê ta wê hingê zimanê Kurdî nebibû zimanê nivîsandinê.
2- Bi saya kovara (Hawar: 1932)ê, alfabêya Kurdî ya latînî ji zimanê Kurdî re hat berhevkirin, roja îro piraniya Kurdan pê dinîvîsin.
3- Bi saya kovara (Roja Kurd: 1913) ê, pexşana Kurdî serê xwe hilda û yekemîn çîroka Kurdî di vê kovarê de hat weşadin, ew jî bi pênûsa rehmetî Fûat Temo bû.
4- Çapemeniya sirgûnê wek çirayeke geş bû, Kurdan xwe li dor danhev û bi rêka wê, gelê Kurd ji gelek nexweşî û nezanîyan rizgarbûn.
5- Çapemeniya sirgûnê, beşekî mezin ji zargotin û dîroka Kurdan parast, ku ew çapemenî nebûya, dibe ku gelek bûyerên dîrokî û zargotina gelêrî winda bûba û şaş bihata nivîsandin.
Bi wateyeke din çapemeniya Kurdî gelek belge û dukoment ji wendabûnê parastin.
6- Bi saya çapemeniya Kurdî û kesên ku xwe di ber de westandin. dengê gelê Kurd û bindestiya gelê Kurd di Ewrûpa û Emerîka de belav bû.
7- Çapemeniya sirgûnê gaziyek bû ji gelê Kurd re, ku çavê xwe li cîhana zanyarî veke, li dûv zanînên nû di cîhanê de bilive û serwext be.
Nexasim ji aliyê teknolojî ve û dawî ku gelê Kurd jî tevî karwanê gelan bibe, di şaristanîya mirovahîyê de.
8- Bi saya çapemeniya sirgûnê gelê Kurd di welatê xwe, de li berxwe da û ji desthilanîn neket.

Tevî ku dagîrkeran divîbûn Kurdan asîmîle bikin û wan di nav xwe de bihelînin û nema bikin.. Her û her wê çapemeniyê hewil dida ku gelê Kurd dostaniyê bi gelên cîran re bike, nemaze yên bindest û azadîxwaz.
9- Çapemeniya sirgûnê dijî rêjîmên paşverû sekinî, çi Ereb, çi Faris û çi Tirk. Û doza biratiyê bi gelên van netewan re kir dijî desthilatderên stemkar û rêjîmên xwînmij û kedxwar.
10- Çapemeniya sirgûnê roleke giring dilîze di aşkerkirina zilm û zor û hovîtiya ku li ser gelê Kurd tête meşandin...

Di dawiya vê kurtegotarê de dixwazim bibêjim ku kovar û rojnameyên Kurdî yên sirgûnê roleke mezin lîstine di hişyarkirina hestên netewî de, ne tenê li dervî welat, belê di hundirê welat de jî, ji ber ku rojnamevan û nivîskarê Kurd ta bi siyasetmedarê Kurd nikarîbû û nikarin xwe ji welat bi dûr bixin.

Tevî ku li dervî welat dijîn jî, lê hiş û ramanên wan bi ser welat û welatiyên wan ve ye, ji ber vê yekê, mirov dikare bibêje ku ew ji welatê xwe nehatine cudakirin û ji ber ku nehatine cudakirin, tev nivîsandin û afirandinên wan li ser welat û welatiyên wan in.
Ma wê çilo rola wan di hişyarkirina gelê wan de ne berz û mezin be û karê wan ne cihê pesin û spasiyê be ?
Sed silav li giyanê wan rojnamevanên Kurd be, ewên ku ji sifir destpêkirin û bingehê rojnamevaniya Kurdî ji me re danîn ku îro bi saya wê xebat û bizava wan em jî wek gelê cîhanê xwedî çapemenîn e.

Kaniya helbestan

Xatirê te...

Ji bo evîna me ez vê helbesta dawî dinivîsim
Ez dixwazim bi vê helbestê te bîr bikim

Dibêjin ku tu dibî rêwî
Bê gûman ez ê jî bibim sêwî

Dixwazim çend hêsrên çavan birijînim
Mixabin nikarim bigrîm

Li min wisa nenêre
Mesekine here
Êdî ne ji min hez bike ne jî min bifikire

Tu dizanî…

Wateye evînê te bi min da fêm kirin
Bi gotinekî te reng da jiyana min

Niha jî tu diçî
Lê bizanibe! Ez dibim nîvkuştî

Tu dizanî…

Dilê min ji min xeyidiye
Ji bo te deriyê xwe vekiriye
Xuya dike ku bi hêvî ye

Ez newêrim jêre rastiye bêjim
Ji ber ku ez dilê xwe nasdikim

Bila fêm neke ku êdî tu jê hez nakî
Ji xwe bê hebûna te xwîn vedirşe

Naxwazim dilê min bibihîse
Ji ber ku ji wendabûna te pirr ditirse

Bizanibe ku...
Min ji te hezkir
Ez ji te hez dikim
Ez ê ji te hez bikim

Xatirê te...

Samedi
helbestenkurdi.com

Agirî

Duheftînameyek siyasî, civakî, çandî û hunerî ye
Ku Partiya Demokrat a Kurdistana Îranê diweşîne

www.kurdistanmedia.com/kurdi
Navenda bingehîn ya xebata Agirî li Kurdistanê ye.
Navnîşana derveyî welat:
AFKB.P. 102- 75623 ParisCEDEX 13 –FRANCE
E - Mail: agiri2003@hotmail.com
agiri2003@gmail.com, rojnamaagiri@gmail.com

Urmiye, devera Mirgewer, gundê Çiryawa

“ Rûyê min yê hatî dizîn”

Perde li ser cinayetek rejîmê hilda

Nida Aqa Soltan ku hate kuştin û Nida Soltanî jî ku heya niha zindî ye, her niha jî di rojevê de ne. Her du jî girêdayî bûyerekî ne, ku vedigere bo xwenîşandanên sala 1388 a Rojî li Îranê de.

Dema ku Nida Aqa Soltan li meşên nerazîbûnê li sala 2009’an li Tehranê de hate kuştin, wêneyên Nida Soltanî li medyayan de hate bilavkirin. Rejîma Îranê jî dixwast bi hevpeyvîna di gel endamên malbata Nida Soltanî û bilavkirina wêneyên wê, nûçeya kuştina Nida Aqa Soltan direv derxîne.

Nida Soltanî ku niha li derveyî welat dijî, derbarê vê bûyerê di pirtûka xwe de weha dibêje:

“Li sala 2009’an dema ku nûçeya kuştina min di gel wêneyên min yên Facebookê li piraniya ragehandinên cîhanê de bilav bû, ez mat û heyrîmayî mam, jiber ku di şevekê de ez bûme berjeng û sembola şoreşekê. Di demekê de ku tu rolê min li wan meşên nerazîbûnê de tunebû. Piştî vê ku hêzên rejîmê gef li min xwarin ku ez hevpeyvînê bi medyayên wan re pêk bînim, li sala 2010’an de min xwe gihande welatê Alman û li wir min daxwaza penaberiyê kir. Wêneyê min zêdetir ji salekê di cihê wêneyê Nida Aqa Soltan hate bilavkirin, lewra min navê pirtûka xwe danî “ Rûyê min yê hatî dizîn”.

Ew pirtûk roja 16’ê Gulanê kete bazarê û dengvedanekî zaf hebû û rojnameya Birîtanyayî ya Taymz jî hevpeyvînek pêre pêk anî.

20 hezar ceza ji bo kesên ku seyan siwarî tirombêlên xwe dikin!!!

Fermanderê hêza Întizamî a Îranê, serdar Îsmaîl Ehmedî Moqedem ragihand: Yên ku Seyan siwarê tirombêlên xwe bikin, wê bi tundî bên cezakirin. Cezaya han 20 hezar tûmenî ji xwe digre.

